

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «КРИТИЧНЕ ТА КРЕАТИВНЕ МИСЛЕННЯ»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Спеціальність – 033 «Філософія»

Рік навчання 1, семестр 2,

Форма навчання денна, вечірня, заочна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Конверський Анатолій Євгенійович, д. філос. н., професор

Матвієнко Ірина Сергіївна, канд. філос. н., доцент

Кафедра філософії та міжнародної комунікації,

корпус. 3, к. 125, тел. 5278150

e-mail: malushka20@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Критичне та креативне мислення» є формування та вдосконалення культури мислення аспірантів шляхом засвоєння ними основних знань з логіки та вироблення навичок критичного та креативного мислення, як несуперечливого, доказового, мислення, яке можна застосовувати в практичних ситуаціях.

Професійна підготовка високоякісного спеціаліста, поряд з іншим, передбачає розвиток культури критичного та креативного мислення, яке допомагає ефективно спілкуватися та вести науковий діалог. Вивчення дисципліни «**Критичне та креативне мислення**» дає можливість отримати навички критичного та логічного мислення, технік прийняття рішення, доведення та спростування, аргументації, проведення ефективних публічних виступів. Критичне мислення випрацьовується шляхом розвитку самостійного свідомого мислення, вміння чіткого, логічного формувати свої думки, швидко приймати рішення на підставі аналізу та синтезу інформації. Людина, яка критично та креативно мислить, вміє чітко формулювати власні думки, доводити та спростовувати, будувати аргументацію, саме тому основною характеристикою критичного та креативного мислення є самостійність, обґрунтованість та доказовість.

Дисципліна «**Критичне та креативне мислення**» має міждисциплінарний характер, оскільки ґрунтується на здобутках у царині критичного і творчого мислення, композиції, логіки, риторики, герменевтики, психології та епістемології. Вона має характер практичної системи, що обумовлює спрямованість не стільки на розширення знань, як на тренування критичного та креативного підходу до раніше набутих знань, а також формування нових стійких вмінь успішно мислити й доводити власні думки.

Дисципліна «Критичне та креативне мислення» забезпечує цілий ряд загальних і спеціальних компетенцій, передбачених освітньо-науковою програмою «Філософія». Серед них:

ЗК01.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК02.Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми філософії на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗКу6. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу текстів, здатність оперативно опрацьовувати значні масиви інформації, генералізувати їх в загальну смислову структуру, виявляти слабкі місця, логічну чи смислову уразливість аргументації.

ЗКу8. Вміння формувати дослідницьке поле власного наукового дослідження у відповідності до сучасної парадигми наукового знання.

СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у філософії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з філософії та суміжних галузей.

СКУ8. Здатність до інтерпретації та узагальнення текстів, володіння текстологічною культурою філософа.

СКУ11. Здатність критично осмислювати події та явища сучасного життя, використовувати філософську рефлексію для формування власної світоглядної позиції, усвідомлювати моральну відповідальність за результати власної наукової діяльності, вміння використовувати філософські знання для роз'яснення глобальних проблем сьогодення.

Вивчення дисципліни «Критичне та креативне мислення» забезпечує цілий ряд програмних **результатів навчання** передбачених освітньо-науковою програмою «Філософія». Серед них:

РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з філософії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів.

РН5. Планувати і виконувати теоретичні дослідження з філософії та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН6. Глибоко розуміти загальні принципи та методи філософських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері філософії та у викладацькій практиці.

РНУ14. Знання та розуміння закономірностей і підстав розвитку світогляду та образу людини у різних соціокультурних та цивілізаційних середовищах та вміння пропонувати шляхи вирішення соціально-філософських, антропологічних, інвайроменталістських проблем відповідно до запитів сьогодення.

РНУ15. Вміння та навички ведення науково-дослідницької діяльності у сфері філософії та дотичних до не дисциплін індивідуально та в науково-дослідних групах (колективах). Вміння та навички налагодження наукової взаємодії з дослідниками, які мають власну світоглядну позицію та толерантне ставлення до інакодумства.

РНу17. Вміння та навички критичного аналізу подій та явищ суспільного життя, використання філософської рефлексії для формування власної світоглядної позиції, усвідомлення моральної відповідальності за результати власної наукової діяльності. Вміння та навички королювання досягнення філософської думки з природничими, політичними, етичними знаннями.

РНу18. Знання розуміння сутності та причини змін у поглядах на світ і людину. Вміння та навички аналізувати сучасні проблеми екосистеми та її вплив на розвиток суспільства, аналізувати напрямки діяльності суспільства в умовах екокризи. Вміння та навички ефективно використовувати філософський інструментарій в процесі аналізу усіх аспектів сучасного соціокультурного буття людства, й, особливо, в українському контексті.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабора торні,)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 1. Критичне та креативне мислення як логічна рефлексія	1/3	Знати поняття та терміни до теми. Вміти критично, логічно та креативно мислити. Розрізнити поняття, судження та умовиводи. Використовувати логічні засоби та інструменти для обґрунтування висновків.	Опрацювання визначених темою питань та підготуватися до професійної проблемної дискусії на задану тему. Тест	5 2
Тема 2. Основні формально-логічні закони та метод формалізації	1/3	Знати поняття логічного закону, а також основні закони логіки. Вміти їх застосовувати на практиці у своїй професійній та повсякденній діяльності. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку.	Опрацювання визначених темою питань або написання тез доповідей чи авторського есе з подальшою його презентацією. Теоретична дискусія. Розв'язання логічних задач, тощо. Тест	5 2
Тема 3. Понятійний апарат міркувань	2/3	Знати що таке поняття, яким чином утворюється та визначається. Розуміти та розрізнити зміст та обсяг поняття. Знати логічні операції утворення понять, розрізнити аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення та обмеження поняття. Вміти застосовувати класифікацію, дихотомічний поділ та поділ за видотвірною ознакою. Застосовувати	Опрацювання визначених темою питань або написання тез доповідей чи авторського есе з подальшою його усною чи письмовою презентацією.	5

		логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку	Тест	2
Тема 4. Критичне мислення і логічний характер судження	2/3	Знати та визначати судження як форму абстрактного мислення людини. Вміти формулювати судження, як ствердні та заперечні за умов традиційної логіки. Знати категоричні судження та їх види. Визначати порівнювальні та не порівнювальні судження, розрізняти їх за якістю та кількістю. А також знати складні судження та їх види, вміти їх формулювати та логічно застосовувати на практиці. Розрізняти прості та складні судження, знати їхню структуру та види.	Опрацювання визначених темою питань або написання тез доповідей чи авторського есе 3 подальшою його презентацією. Тест	5 2
Тема 5. Теорія умовиводів	2/4	Визначити умовивід, як форму мислення людини. Знати класифікацію умовиводів. Вміти узагальнювати попередній досвід і наукові дослідження, що в подальшому ведуть до обґрунтованих висновків. Розрізняти поняття, судження та умовиводи. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Визначити дедуктивний умовивід, який є достовірним методом роботи висновки. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки. Використовувати логічні засоби та інструменти для обґрунтування висновків. Знати загальну характеристику індуктивного умовиводу. Розрізняти повну та неповну індукцію. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки. Знати поняття умовиводу за аналогією.	Опрацювання визначених темою питань або написання тез доповідей чи авторського есе 3 подальшою його усною чи письмовою презентацією. Інтерактивна методика «Карусель». Тест	5 2
Тема 6. Аргументація як основа сучасної комунікації.	2/4	Знати логічні механізми обґрунтування істинності висловлювання. Визначити	Опрацювання визначених темою питань або	5

		тобто методи, як розумові дії, які допомагають структурувати задачу, знайти рішення (прийом ментальної провокації, прийом інтелект-карт, та інше).	авторського есе з подальшою його презентацією. Застосування креатив-методів на практиці. Розв'язання логічних задач та креативних задач, тощо Тест	2
Тема 10. Креативне вирішення проблем (від помилок мислення до пошуку рішень).	1/3	Зрозуміти контекст креативного вирішення проблем. Усвідомити проблеми та формулювання розуміння шляхів виходу. Пошук рішень. Якісне та продуктивне мислення. «Мозковий штурм». Правильні стратегії. Від ідеї до її втілення. Інструментарій ідей. Аналіз і синтез ідей і вибір найкращої. Від ідеї до її втілення.	Опрацювання визначених темою питань або написання тез доповідей чи авторського есе з подальшою його презентацією. Тест	5 2
Всього				70
Залік			Теоретичні питання	30
Всього за 1 семестр				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Всі роботи здаються у визначені робочою програмою строки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання винесених на опрацювання здобувачів вищої освіти тем відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, стажування або відрадження).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час самостійних робіт, тестування та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Авторські есе та тези доповідей перевіряються на плагіат.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим, проте не оцінюється. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній on-line формі за погодженням із деканом факультету)
<i>Оцінювання</i>	Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної (знання) та практичної

	підготовки (вміння) у співвідношенні 50/50, тобто 35 балів максимум знання і 35 балів – вміння. Проміжний контроль знань відбувається після кожної теми у формі тестування, максимум 2 бали. Підсумкова атестація – максимуму 30 балів.
--	---

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	Заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано